

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

DATGANIAD YSGRIFENEDIG GAN LYWODRAETH CYMRU

TEITL	Rheoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Gofal Iechyd Trawsffiniol a Diwygiadau Amrywiol etc.) (Ymadael â'r UE) 2019
DYDDIAD	14 Chwefror 2019
GAN	Rebecca Evans AC, Y Gweinidog Cyllid a'r Trefnydd

Rheoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Gofal Iechyd Trawsffiniol a Diwygiadau Amrywiol etc.) (Ymadael â'r UE) 2019 ("yr OS Trawsffiniol")

Trosolwg o Bolisi'r OS

Mae'r Rheoliadau yn darparu ar gyfer 'diffodd' yn y DU y trefniadau gofal iechyd cyfatebol presennol sy'n ymwneud â'r hawl i brynu gofal iechyd dramor a gwneud cais am ad-daliad. Bydd hyn yn sicrhau, ar ôl i'r DU ymadael â'r UE, na fydd y DU yn ymrwymo yn unochrol i barhau i fodloni ei rhwymedigaethau presennol. Fodd bynnag, mae'r Rheoliadau hefyd yn darparu fel y gall y trefniadau cyfatebol presennol barhau hyd at fis Rhagfyr 2020 pan fydd y DU wedi cytuno ar drefniadau cyfatebol gyda gwledydd eraill.

Nid oes unrhyw wahaniaeth polisi rhwng Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU mewn perthynas â'r OS hwn.

Nid yw'r Gyfarwyddeb yn cael ei defnyddio'n eang yng Nghymru; 27 o ad-daliadau yn unig a wnaed i gleifion o Gymru yn 2017. Mae tystiolaeth anecdotaidd gan Fyrddau Iechyd Lleol yn awgrymu bod y Gyfarwyddeb yn fwy hygyrch i gleifion sydd â dealltwriaeth drylwyr o'r system a'r modd ariannol angenrheidiol i dalu ymlaen llaw am gostau gofal iechyd. Byddai perygl ariannol i Fyrddau Iechyd Lleol pe na fyddai'r Gyfarwyddeb yn cael ei diffodd yng Nghymru.

Cyfraith yr UE a ddargedwir sy'n cael ei diwygio

- Deddf Iechyd a Nawdd Cymdeithasol 1984
- Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol 2006
- Deddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006
- Deddf Iechyd a Gofal Cymdeithasol 2012
- Gorchymyn Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Iechyd Gwladol Gwasanaethau Ambiwllans Cymru (Sefydlu) 1998
- Gorchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Trosglwyddo Swyddogaethau) 1999
- Rheoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Contractau Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol) (Rhagnodi Cyffuriau etc.) 2004

- Rheoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Contractau Gwasanaethau Meddygol Cyffredinol) (Rhagnodi Cyffuriau etc.) (Cymru) 2004
- Rheoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Gofal Iechyd Trawsffiniol) 2013
- Rheoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol ac Iechyd y Cyhoedd (Swyddogaethau a Darpariaethau Amrywiol) 2013
- 2011/890/EU: Penderfyniad Gweithredu gan y Comisiwn
- 2013/329/EU: Penderfyniad Gweithredu gan y Comisiwn
-

Unrhyw effaith y gall yr OS ei chael ar gymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad a/neu ar gymhwysedd gweithredol Gweinidogion Cymru

Bydd yr OS Trawsffiniol yn dileu adrannau 6A i 6BB o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006 sy'n darparu y bydd Gweinidogion Cymru yn ad-dalu costau i breswylwyr Cymru ar gyfer triniaeth a gynlluniwyd ymlaen llaw mewn Gwladwriaeth yr Ardal Economaidd Ewropeaidd. Mae adran 131(a)(ii) hefyd yn cael ei dileu sy'n darparu i Weinidogion Cymru bŵer gwneud rheoliadau sy'n darparu ar gyfer talu gan Weinidogion Cymru gostau teithio a ysgwyddir at ddibenion cael gofal iechyd trawsffiniol a gynlluniwyd ymlaen llaw.

Bydd yr OS Trawsffiniol hefyd yn dileu adran 10 o Ddeddf Iechyd a Nawdd Cymdeithasol 1984 sy'n darparu i Weinidogion Cymru bŵer i ad-dalu costau triniaeth feddygol a mamolaeth mewn aelod-wladwriaethau o'r Gymuned Economaidd Ewropeaidd.

Mae gan Weinidogion Cymru'r swyddogaeth o ddynodi corff fel y Pwynt Cyswllt Cenedlaethol o dan Reoliadau 2013. Bydd yr OS Trawsffiniol yn dileu'r swyddogaeth hon. Nid Ymddiriedolaeth GIG Gwasanaethau Ambiwlans Cymru yw'r corff Pwynt Cyswllt Cenedlaethol i Gymru bellach.

Nid yw'r OS Trawsffiniol yn cynnwys trosglwyddo unrhyw swyddogaethau. Yr unig swyddogaeth newydd a roddir i'r Ysgrifennydd Gwladol yw cynnal a chyhoeddi rhestr o'r 3^{ydd} gwledydd y mae'r DU yn gwneud cytundeb dwyochrog tymor byr â hwy ar gyfer darparu gofal iechyd cyfatebol (a'r dyddiadau y daw'r cytundeb hwnnw i rym ac y bydd yn dirwyn i ben).

Diben y diwygiadau

Diben y diwygiadau yw cywiro diffygion sy'n codi wrth i'r DU ymadael â'r Undeb Ewropeaidd mewn perthynas â chymhwyso hawliau cleifion mewn gofal iechyd trawsffiniol. Mae'r Gyfarwyddeb Gofal Iechyd Trawsffiniol (Cyfarwyddeb 2011/24/EU) yn rhoi eglurder ynghylch hawliau cleifion i gael triniaethau cymwys mewn Aelod-wladwriaeth arall o'r Ardal Economaidd Ewropeaidd ac i gael ad-daliad gan eu system gofal iechyd gartref. Cafodd y Gyfarwyddeb ei gweithredu yng Nghymru a Lloegr drwy Reoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Gofal Iechyd Trawsffiniol) 2013 ("Rheoliadau 2013"). Bydd yr OS Trawsffiniol yn gwneud cywiriadau am ddwyochredd; yn dirymu'r Gyfarwyddeb sy'n rhoi deddfwriaeth ar waith fel nad yw bellach yn weithredol ar ôl y Diwrnod Ymadael a hefyd yn rhoi trefniadau pontio yn eu lle i ganiatáu i effaith y Gyfarwyddeb barhau'n weithredol hyd at fis Rhagfyr 2020 ar gyfer gwledydd sydd wedi ymrwmo i gytundeb cyfatebol priodol gyda Llywodraeth

y DU. Mae'r OS Trawsffiniol hefyd yn gwneud darpariaethau arbedion mewn perthynas â cheisiadau sydd yn yr arfaeth.

Mae'r OS a'r Memorandwm Esboniadol cysylltiedig, sy'n nodi effaith pob un o'r diwygiadau i'w gweld yma: <https://beta.parliament.uk/work-packages/dP0mXn4e>

Pam y rhoddwyd cydsyniad

Nid oes gwahaniaeth rhwng Llywodraeth Cymru a Llywodraeth y DU (yr Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol) o ran y polisi ar gyfer y cywiriadau. Er bod gofal iechyd yn faes sydd wedi'i ddatganoli, cyfyngedig yw'r posibilrwydd i Gymru roi polisi gwahanol ar waith oherwydd mae'n ofynnol bodloni rhwymedigaethau rhyngwladol yr ymrwymwyd iddynt gan y DU. Byddai'r rhain yn cynnwys trefniadau gofal iechyd rhyngwladol. Cafodd y Gyfarwydddeb ei throsi'n wreiddiol ar sail Cymru a Lloegr. Felly, byddai gwneud OS ar wahân yng Nghymru ac yn Lloegr yn arwain at ddyblygu gwaith, a chymhlethdod diangen i'r llyfr statud. Mae cydsynio i OS ar draws Cymru a Lloegr yn sicrhau bod un fframwaith deddfwriaethol ar draws Cymru a Lloegr sy'n hybu eglurder a hygyrchedd i gleifion a darparwyr. O dan yr amgylchiadau eithriadol hyn, mae Llywodraeth Cymru yn ystyried ei bod yn briodol i Lywodraeth y DU ddeddfu ar ein rhan yn yr achos hwn.

Mae Memorandwm Cydsyniad Offeryn Statudol hefyd wedi'i osod yn y Cynulliad Cenedlaethol mewn perthynas â'r diwygiadau i Deddf Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006.